

**DUURZAME GEBOUWEN
IN BRUSSEL**

**NA 6 PROJECT-
OPROEPEN
VOORBEELD-
GEBOUWEN**

[141] Léon Monnoyerkaai
Bijna 10.000 m² nulenergie op
een brownfield.

Voor u ligt een visitekaartje van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Het is een rijk gevuld visitekaartje want het bevat een overzicht in woord en beeld van de zes projectoproepen voor “Voorbeeldgebouwen” en illustreert welke duurzame gebouwen in dat verband gerealiseerd werden sinds 2007.

Het doel van die zes oproepen was om aan de hand van voorbeelden aan te tonen dat het perfect mogelijk is en zin heeft om uitstekende energie- en milieuprestaties neer te zetten binnen een haalbaar budget.

Voor elke oproep bekroonde een jury van professionals de beste renovatie- of nieuwbouwprojecten.

Vandaag komen delegaties met bouwprofessionals en overheden uit alle hoeken van ons land, maar ook uit het buitenland, naar Brussel om die exemplarische duurzame gebouwen te bezoeken. De delegaties komen uit de buurt – steden in Vlaanderen en Wallonië, uit buurlanden, maar ook van ver – Ierland, Canada, New York en zelfs China. Ze ontmoeten en leren er van Brusselse architecten, ingenieurs, aannemers en bouwheren.

Na de afgelopen 6 projectoproepen is het nu tijd voor een nieuwe aanpak, met de projectoproep Be.Exemplary, een samenwerking tussen Leefmilieu Brussel en Brussel Stedelijke Ontwikkeling. We gaan verder op de ingeslagen weg en blijven oog hebben voor de sociale, architecturale én milieu-aspecten. Daar voegen we nog een nieuwe doelstelling aan toe: we willen mensen namelijk aanmoedigen om de principes van de circulaire economie toe te passen.

We hopen dat dit visitekaartje andere professionals (architecten, ingenieurs, aannemers) kan inspireren en publieke of privébouwheren op ideeën kan brengen om zich resoluut te engageren om toekomstgericht te bouwen, om te kiezen voor duurzame gebouwen. En die laat ik u graag ontdekken op de hierna volgende pagina's.

CÉLINE FREMAULT

Minister van Huisvesting, Levenskwaliteit,
Milieu en Energie van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest

Cover

[054] **Besmelaan**

Het team heeft aangetoond dat het mogelijk is om een geklasseerd gebouw te renoveren en er een Voorbeeldgebouw van te maken.

014	238	175
034	021	083
089	144	121

BATEX IN 6 OPROEPEN

Begin 2007 was BatEx niet meer dan een “sterk idee”. Enkele maanden later was de eerste projectoproep “Voorbeeldgebouwen” (BatEx) al een feit. Na zes oproepen nemen we de tijd om stil te staan bij een aantal karakteristieken van dit “sterk idee” dat werkelijkheid werd.

De projectoproep Voorbeeldgebouwen wil de vraag naar duurzame gebouwen stimuleren op een vrijwillige manier. Via deze “Voorbeeldgebouwen” wordt getoond dat het mogelijk en relevant is om uitstekende energie- en milieuprestaties te bereiken met een redelijk budget. De projecten moeten zich bewijzen op 4 criteria die even belangrijk zijn: de hoogste energieprestatie, de laagst mogelijke impact op het milieu, reproduceerbaarheid van de voorgestelde oplossingen en ten slotte de architecturale integratie van het gebouw in zijn stedelijke context. In 2013 vond de zesde en laatste oproep onder deze vorm plaats. De oplevering van de laatste Voorbeeldgebouwen is voorzien in 2018.

[226] Greenbizz
Een passief Voorbeeldgebouw langs het kanaal waarin een hele resem bedrijven met duurzame projecten zijn ondergebracht.

HET GAAT NIET ALLEEN OM SUBSIDIES

HET GAAT OM VEEL MEER...

[065] Marlylaan
Om oververhitting te vermijden, hebben de ontwerpers voor dit kantoor gekozen voor passieve koeling met night-cooling en een Canadese put.

33 miljoen € voor 243 projecten, verspreid over 6 oproepen, is beslist niet niks. Verdeeld over 620.000 m² betekent dit voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest een budget van 54€/BatEx-m². In vergelijking met de investering van de laureaten die op om en bij de 815 miljoen euro wordt geraamd, kunnen we gerust stellen dat een subsidie van minder dan 5% euro ten opzichte van de totale kostprijs de moeite loont!

De mechanismen voor de subsidietoekenning (die maximumbedragen en de “de-minimisregel” hanteren) plafonneren de subsidies, zodat de “grote spelers” niet met de hele pot aan de haal gaan. Dat heeft tot gevolg dat het gemiddelde subsidiebedrag per m² daalt naarmate de omvang van het project toeneemt, zodat met dezelfde budgettaire enveloppe een groter aantal spelers wordt bereikt en er een kritieke massa kan worden gevormd. Dat bewijst dat bepaalde grote projecten veeleer de erkenning dan wel de subsidies nastreven.

Gemiddelde subsidie in €/m² volgens de bestemming

INDIVIDUELE HUISVESTING 97

COLLECTIEVE HUISVESTING 53

KANTOREN-HANDELSZAKEN 38

COLLECTIEVE VOORZIENINGEN 73

Het gaat ook om TECHNISCHE ONDERSTEUNING

Tijdens het lange proces van een projectoproep analyseren en/of begeleiden meer dan 10 studiebureaus de BatEx-projecten via kosteloze technische begeleiding en helpen ze de ontwerpers en bouwheren op die manier de kwaliteitsdoelstellingen te behalen. Deze nauwe betrokkenheid van spelers op het terrein draagt bij tot de ontwikkeling en verspreiding van goede bouwpraktijken, en tot de ontsluiting van de beste expertise ter zake.

[238] Zinneke-terrein
Een structuur in gelamineerde massieve houten panelen, volledig in prefabricatie.

Het gaat ook om PROMOTIE VOOR PROJECT EN LAUREATEN

Publicaties, deze brochure, een werfzeil “Dit is een Voorbeeldgebouw”, bezoeken ter plaatse, voorstelling van de projecten tijdens seminaries en in de pers... het zijn één voor één manieren om de ervaringen van de laureaten te delen met andere geïnteresseerde bouwheren en -professionals. Alle informatie over het BatEx-initiatief en over de laureaten is op de volgende webpagina gebundeld:

www.leefmilieu.brussels/voorbeeldgebouwen

[171] Vandaag komen delegaties met Belgische en buitenlandse professionals uit de bouwsector de Voorbeeldgebouwen bezoeken en ontmoeten er hun Brusselse collega's. Hier een bezoek aan het project Rode Kruis door mensen uit New York.

HET GAAT NIET ALLEEN OM ENERGIE

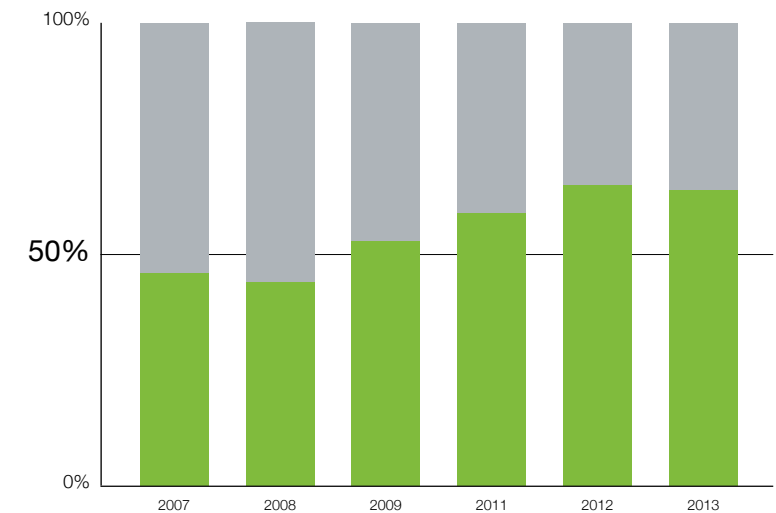
HET GAAT OM VEEL MEER...

[042] Zeepziederij Heymans
Om de arbeiders goed voor te bereiden – ze zijn immers niet altijd gewend aan dit type constructie – bouwde de aannemer een mock-up van een gevelelement van $\approx 5 \text{ m}^2$.

Thermische isolatie, luchtdichtheid, zonnewinsten, energierecuperatie op mechanische ventilatie, bio-klimatologische strategie... allemaal hulpmiddelen om de nood aan energie (voor warmte of koude) te verminderen, zoals het passiefconcept beoogt.

Van de in totaal 243 projecten, betreft meer dan de helft (56%) passiefgebouwen, goed voor een oppervlakte van 350.000m². De dossiers die geen passiefgebouwen betreffen, voldoen aan lage, lees heel lage energiecriteriën.

Niet-passieve Voorbeeldgebouwen
Passieve Voorbeeldgebouwen

Het gaat ook om
BIJZONDERE AANDACHT VOOR GEZONDHEID
EN COMFORT, AFVAL, WATER, BIODIVERSITEIT...
OM AANDACHT VOOR ONS **LEEFMILIEU**

Milieuvriendelijk bouwen en al wat daarbij hoort, is één van de vier selectiecriteria. Die parameters die vaak als moeilijk te meten worden ervaren, krijgen binnen de Voorbeeldgebouwen specifieke aandacht. De prestatie op zich is niet het doel, wel moet het gebouw op een aangename wijze kunnen worden beleefd, dat is waar BatEx zich intens op toelegt.

[127] Léon Cuissezstraat
Aanplantingen in volle grond, groendaken en verticale
tuinen voor een oud carrosseriebedrijf.

Het gaat ook om
ARCHITECTUUR,
OM **ERFGOED**

Bestaat er zoiets als erfgoed of architectuur met kleine of grote letter? Wat het antwoord ook is, Voorbeeldgebouwen en duurzaam bouwen hebben onze bebouwde omgeving hoog in het vaandel staan.

[099] Koninklijke Sinte-Mariastraat
De isolatie en ventilatie zijn geïntegreerd
in de bestaande eclectische architectuur.

Het is ook
ECONOMISCH
RELEVANT

“Energiebesparend én comfortabel, dat is peperduur?” – Klopt niet helemaal. Kijk maar naar die 300 mede-eigenaars van het Helihavengebouw, dat laureaat werd van de projectoproep in 2013. Of nog, naar de talloze laureaten in de sociale huisvesting met in totaal 505 passieve wooneenheden, een sector waar de kost/m² nochtans streng bewaakt wordt. Het gaat hier dus niet om prototyping of high-tech, wel om het prachtige evenwicht tussen inspanning en resultaat. Kortom, efficiëntie.

[095] Strauwen
Renovatie van een leegstaand gebouw uit de jaren 1930
dat bestaat uit 16 sociale appartementen.

HET IS NIET ALLEEN VOOR EEN BESLOTEN KRING VAN BOBO'S

HET GAAT OM VEEL MEER...

[060] L'Espoir
Een collectief project van
14 gezinnen met een laag inkomen,
als antwoord op de wooncrisis
in Brussel. Dit Voorbeeldgebouw
is opgetrokken uit hout en
is 100% passief.

Het gaat ook om **SOCIALE WONINGEN**

Sociale huurders die meer betalen aan lasten dan aan huurgeld? Niet in Voorbeeldgebouwen! Met niet minder dan 762 "sociale" wooneenheden, waarvan 66% passiefconstructies, heeft de sector van de openbare huisvesting het duidelijk begrepen!

[100] Bruyn West
79 passiefwoningen die subtiel ingeplant zijn
voor meer licht en zonnestraling, en tegen ongewenste inkijk.

En om OPENBARE VOORZIENINGEN

Meer dan een vierde van de gelauwerde projecten is bedoeld om het dagelijkse leven van de Brusselaars te verbeteren. Meer bepaald door te zorgen voor een beter opvangkader binnen gezondheidszorg zoals in het Brugmann Traumatologiecentrum of in de 4 rusthuizen die bij de 6 oproepen in de prijzen vielen. Of door samen te werken zoals voor de vooruitgeschoven post van de DBDMH, de Brien-site van het Brugmannziekenhuis en het rusthuis La Ceriseraie, die hun warmte gemeenschappelijk opwekken. De (aller)kleinsten worden evenmin vergeten en zijn sinds 2007 met 21 scholen en 23 (openbare en privé-) kinderdagverblijven in het kader van het BatEx-programma goed vertegenwoordigd.

[025] Caméléon
Dit winkelproject van 13.000 m² bevat ook een wijkcrèche voor 39 kinderen.

[111] Kleuterschool KA Etterbeek
In samenwerking met de milieucoördinator van de school heeft de architect het aspect milieueducatie in het gebouw geïntegreerd.

Het is ook "MAINSTREAM"

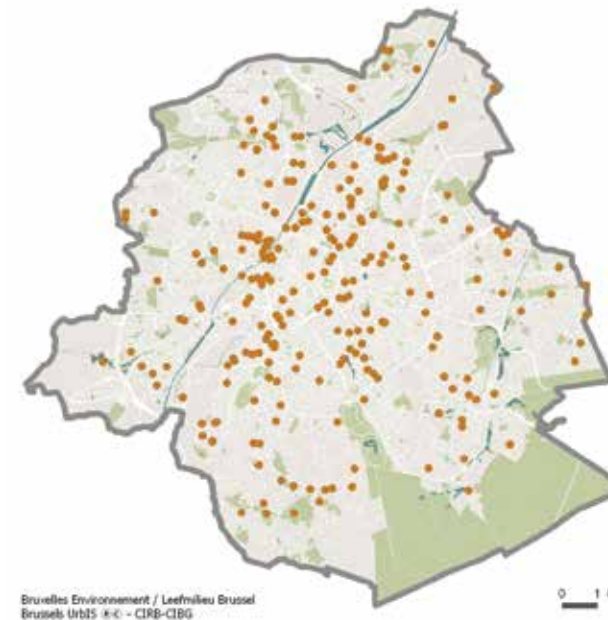
Dat grote namen uit de privésector zich op het BatEx-terrein begeven, doet ons vermoeden dat de voorbeeldrol die de overheid sinds 2009 opneemt, vruchten begint af te werpen.

Dat wijst er ook op dat het beeld van een beperkte groep van steeds dezelfde spelers voorbij is en dat duurzaam bouwen opgang maakt... bij het ontwerpen en bouwen van onze moderne stad. Ook de 800.000m² passiefgebouwen die in het Brussels Gewest in aanbouw zijn of op de tekentafel liggen, illustreren de invloed van een vrijwillig programma zoals BatEx.

[177] Black Pearl
11.500 m² BREEAM-gecertificeerde kantoren.

De 243 BatEx-projecten in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest zijn geen geconcentreerd fenomeen.

En het is ook STADSONTWIKKELING

Waar vind je een BatEx? BatEx is overal! En nee, het is geen nieuwe metrohalte die u naar de "duurzame" zone van Brussel brengt zoals een nieuwe Vauban, BedZed of de BahnStad van Heidelberg..., BatEx is er gewoon in uw directe omgeving!

Wie goed kijkt, zal merken dat er in de meest bevolkte, de meest achtergestelde, de residentieel minst ontwikkelde buurten nogal wat Voorbeeldgebouwen te vinden zijn. Duurzaam bouwen komt dus heel zeker tegemoet aan de noden en verwachtingen van die zones!

Verder valt op dat de idee ook op grotere schaal aanslaat; specifiek met de hulp van BatEx ontstaan er duurzame wijken en stukjes stadseilanden.

HET GAAT NIET **ALLEEN OM DE CIJFERS**

HET GAAT OM VEEL MEER...

[018] Dubrucq
Passiefwoningen en een
kinderdagverblijf zorgden
voor een nieuwe dynamiek
in een verwaarloosde buurt
en dat in het kader van een
wijkcontract.

6 oproepen

361 kandidaat-projecten

243 Voorbeeldgebouwen

39% zijn renovatieprojecten

621.000 m² waarvan **350.000 m²** passiefgebouwen

100 projecten met de overheid als bouwheer

143 particuliere projecten

18 gemeenten

15.313 m² individuele huisvesting

199.161 m² collectieve huisvesting of

1.866 wooneenheden

242.609 m² kantoor- & handelsruimten

164.421 m² gemeenschapsvoorzieningen

3.752 m² thermische zonnepanelen

15.272 m² fotovoltaïsche zonnepanelen

194 projecten met een groendak

en nu... ?

Deze cijfers illustreren overduidelijk het succes van dit VRIJWILLIGE initiatief dat burgers, ondernemingen en overheidssector uitdaagt om het schijnbaar onbereikbare te verwezenlijken en zelfs nog een stapje verder te gaan...

[097] Brutopia
Een cohousingproject van 29 woningen en winkels.

Het is ook EEN BEWEGING

Dergelijk succes kon niet zonder gevolgen blijven. Het Brussels Gewest hoeft in ieder geval niet meer te worden erkend als “frontrunner” inzake ontwikkeling van duurzaam bouwen; die erkenning is een feit. Daarvan getuigen de talloze nationale en Europese afvaardigingen die onze Voorbeeldgebouwen bezochten (463 personen alleen al in 2013), een prijs uitgereikt door de Europese Commissie en de verschillende daarmee samenhangende programma's die zij financiert.

Uiteraard zijn de Voorbeeldgebouwen er niet zomaar. Ze lagen mee aan de basis van de evolutie van de EPB-regelgeving, en hielpen ook die bedrijfstakken aanwijzen die verdere vorming nodig hebben en de opleidingen te stofferen met concreet materiaal en dito voorbeelden. Bovendien kwamen er fundamentele of technische vragen bovendrijven die een grondige studie in samenwerking met de sector vereisen. ArchiBatEx is een zelfstandige groep die ervaringen uitwisselt over de constructie van duurzame gebouwen in Brussel en die op initiatief van architecten en aannemers ontstond door vragen die ze op hun BatEx-bouwwerven opvingen.

Het zijn ook VROUWEN & MANNEN

Tijdens de realisatie van de projecten beseffen de begeleidingsteams dat sommige projecten echt wel zo veel meer zijn dan een loutere prestatie (zoals een energieprestatie en/of een prestatie op het vlak van het leefmilieu). Projecten zoals Brutopia, Biplan of Espoir zijn ontmoetingsplekken, toneelbeelden van “kosteloze” uitwisseling en samenwerking. En daar kan geen enkel label één, twee of drie, laat staan een G tot A ++ kwalificering aan toekennen...

Het gaat ook om TECHNOLOGISCHE VOORUITGANG

Het is nog maar van 2007 geleden dat het eerste passiefgebouw in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest verrees. Vandaag wordt op iedere nieuwe bouwplaats het aspect luchtdichtheid in aanmerking genomen. De eerste voorzichtige doelstellingen maken plaats voor heel haalbare ambities, zeker met aandachtspunten, maar toch haalbaar. Dat is de vrucht van ervaring; lopen leert men overigens ook maar door...te lopen! Hoe de Aéropolis-oplossing (een shadow-box met houten skelet) evolueerde tot de oplossing voor het Elia-Monnoyergebouw is een fraai voorbeeld van toegepast onderzoek, nauw aansluitend bij de realiteit en gebruikmakend van iedere parameter van duurzaam bouwen. De Bockstael-school is de eerste school met een massief houten structuur die werd opgeleverd. De Brusselse ontwerpers dienden de techniek, die rechtstreeks uit Oostenrijk werd ingevoerd, wel op een paar punten aan te passen. Vandaag klinken levendige kinderstemmetjes in de klaslokalen, wat bewijst dat de bedenker niet hallucineerde!

[040] [141]
De praktijkervaring van Aeropolis II leverde betere oplossingen op voor het project aan de Léon Monnoyerkaai.

190	136	011
226	084	150
039	180	062

DE BATEX-PROJECTEN PER JAAR

2007

- [001] Jeugdhuis l'avenir
Antwerpsesteenweg 156, 1000 Brussel
- [002] Kleuterschool Emile Bockstael
Heizelstraat 104, 1020 Laken
- [003] Van Souststraat
Van Souststraat 449, 1070 Anderlecht
- [004] Crèche Gaucheret
Rogierstraat, 1030 Schaarbeek
- [005] Crèche n°9
Gulden Bodemstraat 2, 1080 Molenbeek
- [006] Telex
Keizerinlaan 17-19, 1000 Brussel
- [007] Rodenbachlaan
Rodenbachlaan, 1030 Schaarbeek
- [008] Faesstraat
Faesstraat 20, 1090 Jette
- [009] Nysstraat
Antoine Nysstraat 86, 1070 Anderlecht
- [010] Hopstraat
Hopstraat 47, 1000 Brussel
- [011] Boerderij Nos Pilifis
Trassersweg 347-349
1120 Neder-Over-Heembeek
- [012] Diepestraat
Diepestraat 90, 1180 Ukkel
- [013] Waterloosesteeweg
Waterloosesteeweg 1253, 1180 Ukkel
- [014] OCMW Vanpe
Vanpestraat 50, 1190 Vorst
- [015] Schietschijfstraat
Schietschijfstraat 5, 1210 Sint-Joost-ten-Node
- [016] Loossensstraat
Loossensstraat 42, 1090 Jette
- [017] Wautersstraat
Joseph Wautersstraat 61, 1030 Schaarbeek
- [018] Dubrucqlaan
Dubrucqlaan 222-224, 1080 Molenbeek
- [019] Aartshertogenlaan
Aartshertogenlaan 74, 1040 Etterbeek
- [020] Elia-kantoor
Vilvoordelaan 126, 1000 Brussel
- [021] Sint-Job berg
Berg van Sint-Job 35, 1180 Ukkel
- [022] Atelier Mommaerts
Graaf van Vlaanderenstraat 45-51
1080 Molenbeek
- [023] IMMI school
Resedastraat 51, 1070 Anderlecht
- [024] Eenensstraat
Generaal Eenensstraat 41, 1030 Schaarbeek
- [025] Cameleon
Arianelaan 15, 1200 Sint-Lambrechts-Woluwe
- [026] Albatros Village
Haachtsesteenweg, 1130 Haren
- [027] Dienstenpaviljoen
Van Osslaan 1, 1120 Neder-Over-Heembeek
- [028] Crèche 'Toutes les couleurs'
Kleurenprachtlaan 17
1200 Sint-Lambrechts-Woluwe
- [029] Van de Woesteynestraat
Léon Van de Woesteynestraat 29
1160 Oudergem
- [030] Pikshouse
Richard Kipsstraat 20, 1040 Etterbeek
- [031] Globe
Alsebergsesteenweg 774-776, 1180 Ukkel
- [032] Van Volxem
Van Volxemiaan, 1190 Vorst
- [033] Diamantlaan
Diamantlaan 71, 1030 Schaarbeek
- [034] Zuidstraat-Zwedenstraat
Zwedenstraat 24-36, 1060 Sint-Gillis
- [035] Pluimstraat
Pluimstraat, 1000 Brussel
- [036] UVC Brugmann
Schaarbeekse haardstraat 36, 1030 Schaarbeek
- [037] OCMW La Cerisaie
Britsierslaan 11, 1030 Schaarbeek
- [038] DBDMH
Haachtsesteenweg, 1030 Schaarbeek
- [039] Zwanen-Dam
Zwanenstraat/Damstraat, 1050 Elsene
- [040] Aeropolis II
Urbain Britsierslaan, 1030 Schaarbeek
- [041] Clemenceaulaan
Clemenceaulaan 87, 1070 Anderlecht
- [042] Zeepziederij Heymans
Anderlechtstraat 131-147, 1000 Brussel

2008

[043] Rubensstraat
Rubensstraat 92, 1030 Schaarbeek

[044] De Vriestraat
de Vriestraat 14, 1020 Laken

[045] MaisiE
Kliniekstraat 90, 1070 Anderlecht

[046] Drogisterij
Vorstsesteenweg 96, 1060 Sint-Gillis

[047] Stuckensstraat
E. Stuckensstraat 58, 1140 Evere

[048] Leemansstraat
Dokter Leemansstraat 39
1082 Sint-Agatha-Berchem

[049] Fleronlaan
Fleronlaan 40, 1190 Vorst

[050] nEst
Pottengoedstraat 19, 1070 Anderlecht

[051] Hubertistraat
Gustave Hubertistraat 13, 1030 Schaarbeek

[052] Lissabonstraat
Lissabonstraat 22, 1060 Sint-Gillis

[053] Tiendagwandlaan
Tiendagwandlaan 103
1200 Sint-Lambrechts-Woluwe

[054] Besmelaan
Besmelaan 107-109, 1190 Vorst

[055] Biplan
Tweedekkerstraat, 1130 Haren

[056] Tweetorenstraat
Tweetorenstraat 4-8, 1210 Sint-Joost-ten-Node

[057] Lindestraat
Lindestraat 179-187, 1140 Evere

[058] Gerardstraat
Gerardstraat 15, 1040 Etterbeek

[059] Delaunoystraat
Delaunoystraat 141, 1080 Sint-Jans-Molenbeek

[060] L'Espoir
Finstraat 3-13, 1080 Sint-Jans-Molenbeek

[061] Florair
Guillaume Degreeflaan 1-4, 1090 Jette

[062] Kernstraat
Kernstraat 31-37, 1000 Brussel

[063] Brouwerijstraat
Brouwerijstraat 21-23, 1050 Elsene

[064] Beeckmanstraat
Beeckmanstraat 87, 1180 Ukkel

[065] Marlylaan
Marlylaan, 1120 Neder-Over-Heembeek

[066] Actiris
Stationstraat 17, 1190 Vorst

[067] Mundo-B
Edinburgstraat 18-26, 1050 Elsene

[068] Wet 42
Wetstraat 42, 1040 Etterbeek

[069] MABRU
Werkhuizenkaai 22-23, 1000 Brussel

[070] Rouwcentrum
De Smet De Naeyerlaan, 1090 Jette

[071] Crèche Sint-Franciscusstraat
Sint-Franciscusstraat 34-36
1210 Sint-Joost-ten-Node

[072] UMC St-Pieter
Hoogstraat 322, 1000 Brussel

[073] Crèche Plasky
E. Plaskyalaan 40, 1030 Schaarbeek

[074] HOPPA
Potaardestraat 168
1082 Sint-Agatha-Berchem

[075] Clos de la Quiétude
Gemoedsrustlaan 15, 1140 Evere

[076] CTR Brugmann
A. van Gehuchtenplein 4, 1020 Laken

2009

[077] Hankar
Ducpétiauxlaan 47, 1060 Sint-Gillis

[078] Vogelzang
Vogelzanglaan 185, 1160 Oudergem

[079] Crocqstraat
Crocqstraat 18, 1200 Sint-Lambrechts-Woluwe

[080] Engelandstraat
Engelandstraat 202, 1180 Ukkel

[081] Archiefstraat
Archiefstraat 28, 1170 Watermaal-Bosvoorde

[082] Internationalelaan
Internationalelaan 7, 1070 Anderlecht

[083] Verrewinkelstraat
Verrewinkelstraat 294b, 1180 Ukkel

[084] Dwarsstraat
Dwarsstraat 12, 1210 Sint-Joost-ten-Node

[085] Dieweg
Dieweg 89, 1180 Ukkel

[086] Cluysenaarstraat
Cluysenaarstraat 54, 1060 Sint-Gillis

[087] Poststraat
Poststraat 200, 1030 Schaarbeek

[088] Molenstraat
Molenstraat 98, 1210 Sint-Joost-ten-Node

[089] Wedrennenlaan
Wedrennenlaan 12-14, 1050 Elsene

[090] Vrij-Onderzoekstraat
Vrij-Onderzoekstraat, 1070 Anderlecht

[091] Fineaustraat
Fineaustraat 34, 1020 Laken

[092] Sebastopolstraat
Sebastopolstraat, 1070 Anderlecht

[093] Tazieauxstraat
Tazieauxstraat 6-8, 1080 Sint-Jans-Molenbeek

[094] Toekomststraat
Toekomststraat 19, 1080 Sint-Jans-Molenbeek

[095] Pierre Strauwen
Pierre Strauwenstraat 19, 1020 Laken

[096] Neerstalle
Neerstallesteenweg 151-153, 1190 Vorst

[097] Brutopia
Van Volxemiaan 381-389, 1190 Vorst

[098] Serpentin
Spiraalbuisstraat 34, 1050 Elsene

[099] Koninklijke Sinte-Mariastraat
Koninklijke Sinte-Mariastraat 237
1030 Schaarbeek

[100] Bruyn West | Bruynstraat 7-8
1120 Neder-Over-Heembeek

[101] Georges Henrilaan
Georges Henrilaan 420
1200 Sint-Lambrechts-Woluwe

[102] Locquenghienstraat
Locquenghienstraat 20-28, 1000 Brussel

[103] Onderlinge Bijstandstraat
Onderlinge Bijstandstraat 30, 1190 Vorst

[104] Rose en Vert
Sint-Jobsesteenweg 119, 1180 Ukkel

[105] Luikstraat
Luikstraat 58, 1190 Vorst

[106] Fortstraat
Fortstraat 33, 1060 Sint-Gillis

[107] Science-Montoyer
Montoyerstraat 30, 1000 Brussel

[108] Scheikundigestraat
Scheikundigestraat 34-36, 1070 Anderlecht

[109] Eenboomstraat
Eenboomstraat 100, 1140 Evere

[110] Coupole
Esseghemstraat 41, 1090 Jette

[111] BS KA
Edmond Mesenslaan 2, 1040 Etterbeek

[112] Belle-Vue
Henegouwenkaai 33, 1080 Sint-Jans-Molenbeek

[113] Atlantis
Akenkaai, 1000 Brussel

[114] Regenboog
Ulensstraat 81, 1080 Sint-Jans-Molenbeek

[115] De Rinck
Dapperheidsplein 7, 1070 Anderlecht

[116] Warmoesstraat
Warmoesstraat 179, 1210 Sint-Joost-ten-Node

[117] Kesselsstraat
Kesselsstraat 14, 1030 Schaarbeek

2011

[118] Vandenbrandenstraat
Vandenbrandenstraat 40, 1000 Brussel

[119] Montenegrostraat
Montenegrostraat 37A, 1060 Sint-Gillis

[120] Boomgaardstraat
Boomgaardstraat 15, 1160 Oudergem

[121] Vlijtstraat
Vlijtstraat 35, 1160 Oudergem

[122] Massauxstraat
Massauxstraat 15, 1030 Schaarbeek

[123] Sloordelle
Sloordelle 65, 1160 Oudergem

[124] Zenne 55
Zennestraat 55, 1000 Brussel

[125] Vandernootstraat
Baron Roger Vandernootstraat 16, 1180 Ukkel

[126] Visserijstraat
Visserijstraat 63, 1170 Watermaal-Bosvoorde

[127] Léon Cuissezstraat
Léon Cuissezstraat 27, 1050 Elsene

[128] Zénobe Grammelaan
Zénobe Grammelaan 27-31, 1030 Schaarbeek

[129] Louis Hapstraat
Louis Hapstraat 66, 1040 Etterbeek

[130] Oostendestraat
Oostendestraat, 1080 Sint-Jans-Molenbeek

[131] Poincarélaan
Poincarélaan 10, 1070 Anderlecht

[132] Zwarte vijvers plaats
Zwarte vijvers plaats, 1080 Sint-Jans-Molenbeek

[133] Familielaan
Familielaan, 1190 Vorst

[134] Georges Moreaustraat
Georges Moreaustraat, 1070 Anderlecht

[135] Quartier Lemmens
Bergensesteenweg 11, 1070 Anderlecht

[136] Harenberg
Harenberg 115-161, 1130 Haren

[137] Simonsstraat
Simonsstraat, 1000 Brussel

[138] Ligue des Familles
Emile de Becolaan 111, 1050 Elsene

[139] Byrrh
Dieudonné Lefèvrestraat 4, 1020 Laken

[140] Henegouwenkaai
Henegouwenkaai 31-37
1080 Sint-Jans-Molenbeek

[141] Léon Monnoyerkaai
Léon Monnoyerkaai 3, 1000 Brussel

[142] Belliardstraat
Belliardstraat 40, 1040 Etterbeek

[143] Quartier Navez
François-Joseph Navezstraat 43
1030 Schaarbeek

[144] Scepterstraat
Scepterstraat 13-19, 1050 Elsene

[145] Bains de Laeken
Kerkeveldstraat 73-89, 1020 Laken

[146] Verenigingstraat
Verenigingstraat 14-16, 1000 Brussel

[147] Chazallaan
Chazallaan 181-183, 1030 Schaarbeek

[148] Montjoielaan
Montjoielaan 30, 1180 Ukkel

[149] Victor Rousseaulaan
Victor Rousseaulaan 46-48, 1190 Vorst

[150] Steenweg op Merchtem
Léon Cuissezstraat 9
1080 Sint-Jans-Molenbeek

[151] Sextantstraat
Sextantstraat 41, 1082 Sint-Agatha-Berchem

[152] Willemsplein
Joseph Benoît Willemsplein 11, 1020 Laken

[153] Hectoliterstraat
Hectoliterstraat, 1000 Brussel

[154] Arts & Métiers
Dauwstraat 3, 1070 Anderlecht

[155] Wimpelbergstraat
Wimpelbergstraat 188
1120 Neder-over-Heembeek

[156] KOUBA
Vanderlindenstraat 81-87, 1030 Schaarbeek

2012

[157] Leuvensesteenweg
Leuvensesteenweg 321,1030 Schaarbeek

[158] Porseleinstraat
Porseleinstraat 14, 1070 Anderlecht

[159] Konkelstraat
Konkelstraat 112
1200 Sint-Lambrechts-Woluwe

[160] Anatole Francestraat
Anatole Francestraat 119/6, 1030 Schaarbeek

[161] Terhulpseseenweg
Terhulpseseenweg 285
1170 Watermaal-Bosvoorde

[162] Antoine Courtstraat
Antoine Courtstraat 32, 1081 Koekelberg

[163] Ledeganckstraat
Ledeganckstraat 30, 1020 Laken

[164] Overwiningsstraat
Overwiningsstraat 181, 1060 Sint-Gillis

[165] Jean Benaetsstraat
Jean Benaetsstraat 63-65, 1180 Ukkel

[166] Georges Rosartstraat
Georges Rosartstraat 12
1150 Sint-Pieters-Woluwe

[167] Verdunstraat
Verdunstraat 96, 1130 Haren

[168] Linnestraat
Linnestraat 95, 1210 Sint-Joost-ten-Node

[169] Industriekaai
Industriekaai 95-97, 1080 Sint-Jans-Molenbeek

[170] Marcel Thiryiaan
Marcel Thiryiaan 200
1200 Sint-Lambrechts-Woluwe

[171] Rode Kruis
Vleurgatsesteenweg 98, 1050 Elsene

[172] Simonsstraat
Simonsstraat, 1000 Brussel

[173] Petekindstraat
Petekindstraat, 1190 Vorst

[174] Van Hoordestraat
Van Hoordestraat 43, 1030 Schaarbeek

[175] Portaelsstraat
Portaelsstraat 160, 1030 Schaarbeek

[176] Koningsstraat 94
Koningsstraat 94, 1000 Brussel

[177] Black Pearl
Montoyerstraat 15, 1000 Brussel

[178] Koningsstraat 89
Koningsstraat 89, 1000 Brussel

[179] Simon Bolivarlaan
Simon Bolivarlaan 30, 1000 Brussel

[180] Tritomasstraat
Tritomasstraat 7, 1170 Watermaal-Bosvoorde

[181] Nieuwland
Nieuwland 94, 1000 Brussel

[182] Luttrebruglaan
Luttrebruglaan 134-140, 1190 Vorst

[183] Batavierenstraat
Batavierenstraat 32-34,1040 Etterbeek

[184] Donderberg
Donderberg, 1120 Neder-Over-Heembeek

[185] Zaadstraat
Zaadstraat, 1080 Sint-Jans-Molenbeek

[186] Tenbosstraat
Tenbosstraat 124, 1050 Elsene

[187] Fierlantstraat
Fierlantstraat 2, 1190 Vorst

[188] Bonnestraat
Bonnestraat, 1080 Sint-Jans-Molenbeek

[189] TREFLES
Delwartstraat 36-40, 1070 Anderlecht

[190] Grote Prijzenlaan
Grote Prijzenlaan, 1150 Sint-Pieters-Woluwe

[191] Godfried van Bouillonstraat
Godfried van Bouillonstraat 57
1210 Sint-Joost-ten-Node

[192] Hamoirlaan
Hamoirlaan 6, 1180 Ukkel

[193] Vlogaertstraat
Vlogaertstraat 4, 1060 Sint-Gillis

2013

[194] Jean Jaureslaan
Jean Jaureslaan 23-25, 1030 Schaarbeek

[195] Kleine Wijngaardstraat
Kleine Wijngaardstraat 65-67, 1160 Oudergem

[196] Draps-Domstraat
Draps-Domstraat 6, 1020 Laken

[197] Stokkelsesteenweg
Stokkelsesteenweg 335
1150 Sint-Pieters-Woluwe

[198] Koninglaan
Koninglaan 123, 1190 Vorst

[199] Messidorlaan
Messidorlaan 132, 1180 Ukkel

[200] François Degreefstraat
François Degreefstraat 5, 1030 Schaarbeek

[201] Geelvinkenlaan
Geelvinkenlaan 95, 1160 Oudergem

[202] Visserijstraat 136
Visserijstraat 136, 1180 Ukkel

[203] Lannoystraat
Lannoystraat 6, 1050 Elsene

[204] Van Crombrugghelaan
Van Crombrugghelaan 179
1150 Sint-Pieters-Woluwe

[205] Emile De Becolaan
Emile de Becolaan 63/M, 1050 Elsene

[206] Chazallaan 33
Chazallaan 33, 1030 Schaarbeek

[207] Picardstraat
Picardstraat 204, 1080 Sint-Jans-Molenbeek

[208] Langestraat
Langestraat 170, 1150 Sint-Pieters-Woluwe

[209] Belvallee-Alseberg
Alsebergsesteenweg 632,1180 Ukkel

[210] Sans-Soucistraat
Sans-Soucistraat 120-122, 1050 Elsene

[211] Helihaven 1
Schipperijkaai 5-11, 1000 Brussel

[212] Snoekstraat
Snoekstraat 54-64, 1050 Elsene

[213] Flandre
Graaf van Vlaanderenstraat 1
1080 Sint-Jans-Molenbeek

[214] Charles Meertstraat
Charles Meertstraat 50, 1030 Schaarbeek

[215] Piepenlingenstraat
Piepenlingenstraat 40
1170 Watermaal-Bosvoorde

[216] Lutherstraat
Lutherstraat 17, 1000 Brussel

[217] Groendreef
Groendreef, 1000 Brussel

[218] Jean Paquotstraat
Jean Paquotstraat 57-59, 1050 Elsene

[219] Georges Leclercqstraat
Georges Leclercqstraat 5-7, 1190 Vorst

[220] Vandenbrandenstraat
Vandenbrandenstraat, 1000 Brussel

[221] Andennestraat
Andennestraat 67, 1060 Sint-Gillis

[222] Kapucijnen
Hoogstraat 193, 1000 Brussel

[223] Jangada
Ideaallaan 23-29
1200 Sint-Lambrechts-Woluwe

[224] Maelbeeklaan
Maelbeeklaan 21, 1000 Brussel

[225] Gasstraat
Gasstraat 28, 1020 Laken

[226] Brussels Greenbizz
Dieudonné Lefèvrestraat 37, 1020 Laken

[227] Het Spaans Huis
Boomkwekerijstraat 34, 1000 Brussel

[228] Collegestraat
Collegestraat 28-36, 1050 Elsene

[229] Zinneke II
Sint-Mariastraat 21-31 en 35
1080 Sint-Jans-Molenbeek

[230] Landmeterstraat
Landmeterstraat, 1080 Sint-Jans-Molenbeek

[231] Spastraat
Spastraat 8, 1000 Brussel

[232] Stedelijke Serre
Lenniksebaan, 1070 Anderlecht

[233] Charmille Schuman
Berkenhof 15, 1200 Sint-Lambrechts-Woluwe

[234] Van Winghenstraat
Van Winghenstraat 1, 1070 Anderlecht

[235] Olympischedreef
Olympischedreef, 1070 Anderlecht

[236] Alsebergsesteenweg
Alsebergsesteenweg 1159, 1180 Ukkel

[237] Azalealaan
Azalealaan, 1030 Schaarbeek

[238] Zinneke-terrein
Vandermaelenstraat 18
1080 Sint-Jans-Molenbeek

[239] Dambordstraat
Dambordstraat 23, 1000 Brussel

[240] Kommandant Lothairelaan
Kommandant Lothairelaan 36a, 1040 Etterbeek

[241] Georges de Lombaerdestraat
Georges De Lombaerdestraat 55, 1140 Evere

[242] Cellebroersstraat
Cellebroersstraat 45, 1000 Brussel

[243] Gouddallaan
Gouddallaan 90/D, 1150 Sint-Pieters-Woluwe

DE ARCHITECTEN

3A architectes [007]

A.A.U. [037]

A2M [005] [014] [016] [057] [065] [066]

[082] [102] [103] [112] [113] [136] [137] [168]

[170] [172] [220] [228]

AA Ravenstein III [010]

AAA Architectures [067]

AAA - ARTEMA association momentanée [235]

AAAC Architecture [151] [184] [192] [225] [234]

AADD [163] [167] [200] [240]

A-Cube Architecture [054]

Alexandre Olivier architecte [051]

Alexis Versele architecte [003]

Arcature [128]

ARCHEOPS Architectures Associées [243]

Architectes Associés [040] [141] [226]

Architecture-unlimited [127]

Ariade Architectes [135] [217] [224]

ARIADE Architectes & BEAUVOIR Architecture association momentanée [219]

ARJM Architecture [147]

ARQEH architecture [202]

Art & Build Architect [032] [142] [177]

Artema [221]

ARTER [189]

ARTE POLIS [107]

Atelier 229 [053] [114]

Atelier d'Architecture A+A+A+A [059]

Atelier d'Architecture ADV [074]

Atelier d'Architecture Daniel Delgoffe [237]

Atelier d'Architecture François Sury [078]

Atelier d'Architecture Galand [104] [239]

Atelier d'Architecture Phillipe Segui [061]

Atelier d'Architecture Pluricité [120]

Atelier d'Architecture Van Oost,
Thaddée Van Oost Architecte [056]

Atelier La Licorne [024]

Atlante architecture [207]

B612 associates [013] [035] [096] [133] [169]

[213] [233]

B-Architecten [018]

Bg&k associati [180]

Bogdan & Van Broek Architects [134]

Broekaert - Smits [158]

Bureau d'Architecture Émile Verhaegen [036] [072]

Bureau d'Architectes Emmanuel Bouffieux [041] [130] [230]

Bxleco1 sprl, FHW architectes [055]

Camacho-Santos Inès architecte [017]

Capelle Teodora - Yves [203]

Cella Atelier d'Architecture A Mizrahi Darmon [186]

CERAU Architects Partners [022] [232]

Cipolat_architecture [094]

Closson Sophie architecte [077]

CMDN architecture [087]

C-nous architecture [075]

Conix Architects [026] [062] [231]

Crepain Binst Architecture [006]

cw architect [025]

Damien Carnoy Architecte [060]

Dardenne David, Collignon Laurent architectes [045]

Debruyne – Pinckaers [164]

De Lathouwer Muriel – Bayet Christian [165]

Délices Architectes [090] [091] [092] [218]

Denc! -studio [196]

D'Hooghe Mattias - Trzop Anna [206]

Edena Architectes [101]

Édouard Draps architecte [058]

Espace architectes [223]

ETAU [015] [242]

EURECA [138]

evr-Architecten [111]

Ewoud Saey architecte [122]

Faidherbe & Pinto Architectes [187]

Ferrière [110]

FHW architectes [031] [047] [048] [049]

[079] [109]

Form-a [098]

Galbrun-Michaud & Desamory-Verdoodt [198]

Georges Brutsaert Architectes [028]

Gérard Bedoret architecte [021] [121] [123] [159] [195]

Gilles Debrun [086]

Gilson, Libert & Partner [020]

GL-Shape Architecture [117]

Goffart Polome Architectes [205]

Gourdin Julien [204]

Grondregie van Watermaal-Bosvoorde [126]

Gwenola Vilet [046]

Hoet, Minne, Arcoplan association momentanée [038]

Hoet+Minne société d'architectes [076]

Huwaert Frédéric [153]

Isabelle Prignot architecte [029]

Jacques Meganck architecte [011]

Jaspers, Eyers & Partners [179]

JZH & Partners / Ozon architecture/
N. Créplet [139]

K2A architecture [238]

Karbon'scrl Architecture & Urbanism [125]

Kessler Julien [216]

Kinsoen Patrick [089]

Lahon & Partners Architects Office [009]

Laurent Collignon, David Dardenne architectes [030]

Laurent Collignon [162]

Lava Architecten [115]

Leitmotiv architecture – Thomas Degée [119]

L'Escaut-MSA-Grontmij association momentanée [140]

Lpp Ledroit – Pierret – Polet [052] [106] [178]

Lpp Ledroit Pierret Polet, AAO, Label Architecture [039]

Maenhout - Sas [160]

Marc Opdebeeck Modelmo [008] [012] [033]

Martens François [214]

Matz-Haucotte, atelier d'architecture [084]

MDW architectes [004] [042] [073] [089] [154] [171]
Metamorfose Project Team [069]
Modulo Architects [027]
MSA [175]
Nele Stragier (MET architectuur) [050]
Nicodème Hélène en Tilman Raphaël [081]
Noe-martin-architectes [093]
NVT architecten [002]
O2 société d'architectes [071]
Orts & Ballériaux architectes [215]
P&P architectes [131]
P&P architectes, Atelier AA4 [095]
Patrick Mayot-Coiffard [088]
Pazienza Lorella & Stockman
Jean-Philippe architectes [129] [209]
Philippe Abel architecte [099]
Philippe Danhier architectes [070]
Pierre Blondel Architectes [083] [100]
[144] [155] [229]
Plan A architectenbureau [150]
Pluricite [208]
Plus office architects [190]
Poels [199]
R²D² Architecture [001] [063] [105] [116]
[132] [145] [146] [153] [193] [210] [211] [212]
Responsible Young Architects [236]
Robrechts Gilles [166]
Roger France [176]
Roose & Partners Architects [173]
Rose Amandine - Boland Philippe [201]
Rose Simon [197]
S.M V+ / MSA [182]
SCA Architectes Associés [141]
Sellier Amandine – AAC [124]
Séverine Roman [080]
SNC-Lavalin [108]
Startech Management Group [241]
Stekke + Fraas architectes, AAAA
architectes [097]
Styfals & Partners [222]
Synergy International [068]
Taillet Nicolas - Van Wallendaël Anne [157]

Thierry Henrard architecte [019]
TRAIT architects [023] [148] [149] [152] [188]
Tramontana & De Decker [064]
TRIO architecture [183] [227]
Urban Platform [034] [174] [185]
Van Leeuw – Van Eetvelt [044]
Vanden Eeckhoudt-Creyf architectes [143]
Vandenbulcke Mathias [118]
Vandewalle Els – Wautier David [161]
Vanheule Nicolas [194]
XVDH + BROUAE association momentanée
[191]
Zamponeearchitectuur CVBA & Burobill [181]

DE BOUWHEREN

3B INVEST sprl [117]
ACIRSP bvba [156]
ACP Filleul c/o Sextant sca [173]
ACP Heliport 1 [211]
Alexandre Olivier, Stevelinck Laurence [051]
Anderlechtse Haard [134]
Arche en Belgique asbl [183]
Ariane Gestco sa [025]
Balsama Bruno [127]
Bedoret Gérard, Damas Véronique [021]
Befimmo sa [006]
Beliris [131] [168]
Belvallée sprl [209]
Biloral sa [113]
Boerderij Nos Pilijs [011]
Boutry Frédéric, Gulmot Delphine [049]
Brankaer Vincent [202]
Broccoli sprl [082]
Broekaert-Smits [158]
Bruselse haard [035]
Brussels Sustainable House (Mundo-B) [067]
Brutopia bvba [097]
Bxleco 1 sprl [055]
Camacho-Santos Ines, Biondi Anita [017]
Capelle Teodora - Yves [203]
Centrum van Traumatologie en Revalidatie

vzw [076]
Choux de Bruxelles [232]
Clarysse Benjamin [122]
Clos de la Quiétude [075]
Closson Sophie [077]
Coessens Katleen – Dufour Dirk [167]
Cofinimmo sa [142]
Collignon Laurent [030]
Coupole bruxelloise de l'Autisme asbl [110]
Credibe sa [068]
Croufer Maximilien [204]
Dal Molin Loik, Sumner Suzy [045]
DBDMH [038]
Debruyne – Pinckaers [164]
De Crombrugge - Fredericq [215]
Degée Thomas, Casado Fernandez Maria [119]
De Lathouwer Muriel – Bayet Christian [165]
Delatte Mathieu [125]
DEMOCO [228]
De Vinck Marie-Astrid [162]
DHB sa (SDRB-BPI) [034]
D'Hellem, Stragier [050]
D'Hooghe Mattias - Trzop Anna [206]
Dr Catherine Scott sprl & Baudry-Scott [194]
Duterne [199]
Elia System Operator [020] [141]
Euro-Traction sa [157]
Fazio Aldo [205]
FDZ-FSE [065]
FEDIMMO sa [107] [179]
Filleul S., De Nys Ann [043]
Fondation Roi Baudouin [227]
Fonsny sa [231]
Foreign Office & CSI [054]
Franse Gemeenschapscommissie [151]
Fricke Uta, Debrun Gilles [086]
Froidure Anne en Sury François [078]
Galbrun-Michaud & Desamory-Verdoodt [198]
GEBRUWO [095]
Gemeenschapsonderwijs [111]
Gemeente Anderlecht
[090] [092] [135] [189] [234] [235]
Gemeente Elsene [039] [063] [144] [210] [212]

Gemeente Etterbeek [240]
Gemeente Evere [057] [109]
Gemeente Jette [070]
Gemeente Schaarbeek
[004] [007] [087] [143] [147] [175] [237]
Gemeente Sint-Gillis [106] [193]
Gemeente Sint-Jans-Molenbeek
[005] [018] [022] [093] [094] [114] [130] [140]
[169] [185] [188] [213] [229] [238]
Gemeente Sint-Joost-ten-Node
[071] [116] [191] [241]
Gemeente Sint-Lambrechts-Woluwe [028]
Gemeente Sint-Pieter-Woluwe [190] [233]
Gemeente Ukkel [064]
Gemeente Vorst [066] [096] [105] [182] [187]
Goedkope Woningen van
Sint-Joost-ten-Node [056]
Goetghebuer Thomas, Moens Thérèse [120]
GOMB [027] [108] [132] [226]
Green Immo sprl [031]
Grondel Harold, Allan Caroline [098]
Grondregie van Watermaal-Bosvoorde [126]
Grondregie van de stad Brussel
[102] [136] [137] [172] [217] [222]
Habitat & Humanisme [219]
Hachez-Demoustier Madeline en Gaël [047]
Henrard Thierry, Piazza Véronique [019]
Herman Jean-Louis [083]
HOPPA vzw [074]
Huis van de Arbeid vzw [040]
Huisvestingsfonds BHG [060]
Huygh Jo, Verhasselt Katleen [010]
IMMI vzw [022] [148]
Immobel [177]
IMMO Vleurgat 98 sprl [171]
Immobilien Vennootschap van Vlaanderen nv
[026]
Immobilière Comte de Flandre sa [220]
IN ADVANCE sa [224]
Indivision Draps [058]
Institut Sainte-Ursule vzw [149]
Institut Don Bosco vzw [243]
Jakober [159]
Janssens Patrick [085]

JCX Gestion [032]
JCX Immo sa [174]
Jetse Haard [016] [061]
Kervyn de Lettenhove Elisabeth [099]
Kervyn Guillaume, Boels Lucas [062]
Kinderdagverblijf Lutgardisschool Elsene vzw
[181]
Kirschfink Elin, Leurquin Georges [046]
Lambermont Jean-Michel [084]
Lahon & Partners Architects Office [009]
Le Potelier bvba [155]
Ledroit Anne, Pierret Vincent [052]
Leonard Beatrice [214]
Les Fauteuils volants [223]
Ligue des Familles [138]
MABRU bvba [069]
Maison Hubert Cabay sa [008]
Maloteau, Alexandre en Frédérique [003]
Maenhout – Sas [160]
Marcos J. [079]
Ministerie van de Frans Gemeenschap [178]
Motquin Louis [088]
Moyaerts-Leblanc [012]
MT200 sprl [170]
Mutimmo [103]
NADLAN Partners sa [186]
Nelson Canal sa [112]
Neubourg-Monneaux [029]
Nicodème Hélène en Tilman Raphaël [081]
OCMW Stad Brussel [042] [091] [100] [139] [242]
OCMW van Elsene [218]
OCMW van Schaarbeek [037]
OCMW van Sint-Joost-ten-Node [015]
OCMW van Vorst [014]
Pazienza Diego [129]
Petit Joëlle, Hauzeur Nicolas [123]
Peutertuinen van Schaarbeek [073]
Politiezone 5340 [230]
Politiezone 5342 [180]
Rey Olivier (CFO de EFH) [176]
R&N Estate sa [104]
Rifflet - Muyle [221]
Robrechts Gilles [166]

Roman Séverine, Materna Gérard [080]
Roobaert Sandra [200]
Rose Amandine - Boland Philippe [201]
Rose Simon [197]
Ruwet Coline - Sintzoff Paul [195]
Schaarbeekse Haard [024]
School Decroly [192]
Schuijt-Maher [033]
Sellier Amandine, Vande Perre Marc [124]
Seurinck Jan - Van der Borgh Veerie [196]
Simon Charles [101]
Sintzoff Marie [121]
Sleep Well vzw [239]
Smaïhi [163]
SPIDEC scri (SPIDEC) [059]
Stad Brussel [001] [002] [145] [146] [152] [153]
[154] [184] [225]
Strages sa [053]
Toekomstige bewoners van HG Longue vue
[208]
Urbani sa [128] [207]
Urbanscape [013]
Vandewalle Els – Wautier David [161]
Vanhorenbeke [236]
Van Leeuw – Van Eetvelt [044]
Van Roy Xavier, Morales Paula [058]
Vandenbulcke Mathias [118]
Vier-Winden-Basisschool bvba [150]
VK Group [041]
Vlaamse Gemeenschapscommissie [115]
Vorst Haard [133]
Weber Alexandre - Kessler Julien [216]
Winssinger Philippe, Villé Marcel [089]
Ziekenhuisvereniging van Brussel [036] [072]

[112] Belle-Vue
Deze voorbeeldrenovatie heeft van de
voormalige brouwerij Belle-Vue een viersterrenhotel
met 150 kamers gemaakt.

Voor meer informatie:

www.leefmilieu.brussels/bouwprofessional

Redactie: Thibaut Hermans

Leescomité: Dirk Steurs, Yasmina Baddi, Isabelle Degraeve, Jennifer Timmermans,
Stephan Plettinck, Sylvie Clara, Frédérique Bouras, Florence Didion

Ondernemingsnummer: 0236.916.956

Wettelijk depot: D/5762/2016/04

Fotocredits: Yvan Glavie

behalve Brutopia vzw p. 20 · Leefmilieu Brussel p. 17 (kaart) · CERAA asbl p. 9.

Verantwoordelijke uitgevers: F. Fontaine & M. Gryseels · Havenlaan 86C/3000 · B-1000 Brussel

Grafisch ontwerp: www.associationdidees.be

Gedrukt met plantaardige inkt op gerecycleerd papier